

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Красимира Симеонова Якимова, дм, дмн,

ОТНОСНО: Процедура по конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР” по професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Фармакология”, за нуждите на направление „Поведенческа невробиология” към Институт по невробиология при Българската академия на науките, обявен в ДВ, бр. 10 от 01. 02. 2019 г.

Представям настоящата рецензия в качеството си на член на Научно жури, утвърдено от Научния съвет на Института по невробиология при БАН (Протокол №4/28.03.2019 г.) и съгласно Заповед № 228/29.03.2019 г. на Директора на ИНБ – БАН.

За участие в конкурса са подадени документи от **единствен кандидат доцент Любка Павлова Танчева, д.ф.**, от Института по невробиология при БАН.

Доцент д-р Любка Танчева е **представила всички необходими документи**, съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института по невробиология при БАН (приет на 05.11.2018 г. от НС на ИНБ - БАН), за заемане на академичната длъжност „професор”.

I. ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Доцент Любка Танчева е завършила висшето си образование във Фармацевтичен факултет на Медицинска академия - София през 1975 г., със степен „Магистър”. В периода 1976-1987 година е била асистент в Катедрата по фармакология и токсикология на Фармацевтичен факултет, Медицинска академия – София. От април 1987 г. работи в Института по физиология на БАН (сега - Институт по невробиология) като научен сътрудник II степен (1987-1988 г.) и научен сътрудник I степен (главен асистент) (1988-2007 г.).

Като докторант на самостоятелна подготовка във Фармацевтичен факултет на Медицинска академия - София, тя успешно защитава дисертация на тема „Влияние на хидрокортизона и дезоксикортикостерона върху активността на някои лекарствометаболизиращи ензимни системи”, въз основа на което ѝ е присъдена от

ВАК (от 13.01.1983 г.) научната степен „Кандидат на науките” (образователна и научна степен „Доктор”).

От 2007 г., след конкурс, придобива от ВАК научното звание Старши научен сътрудник II степен по „Фармакология (вкл. фармакокинетика и химиотерапия”. От 1 март 2011 г. до сега е на академична длъжност „Доцент” в Института по невробиология – БАН. Съгласно удостоверение от ИНБ - БАН (от 15.03.2019 г.), Любка Павлова Танчева има трудов стаж в ИНБ - БАН (н.с. II ст., н.с. I ст., ст.н.с. II ст. и доцент) 31 г. 11 м. и 13 дни. Съгласно служебна бележка (Изх.№30/13.12.2018 г.) от ФФ при МУ-София, Любка Павлова Танчева има трудов стаж по специалността като асистент в катедра “Фармакология и токсикология” 10 г. 10 м. и 20 дни. От учебната 2018/2019 г. доц. д-р Любка Танчева е гост-преподавател в Югозападен университет “Неофит Рилски” - Благоевград (Сл. Бел. Изх. №15/15.03.2019 г.).

Доц. Любка Танчева владее писмено и говоримо английски и руски език.

Доц. Любка Танчева е член на Съюз на учените в България, Българско токсикологично дружество, Европейско дружество по токсикология, Международно токсикологично дружество, Българско пептидно дружество, World Christian Doctors Network-Director for Bulgaria..

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Доц. Любка Танчева участва в конкурса за професор с **36 публикации** (от общо 86), от които **25** публикации в научни списания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни (1 под печат, с приложен документ) (**18 с IF**), 8 публикации в нереперирани списания и 3 статии в учебник по фармакология и токсикология (три издания - 2014, 2017, 2019); 81 участия в 45 научни форуми у нас и в чужбина (за периода 2010-2019 г.).

Доц. Любка Танчева е представила списък и доказателства за сумарен импакт фактор от статиите в конкурса за професор: **IF=21.095**.

Доц. Любка Танчева е представила списък и доказателства за **39 положителни цитирания на публикациите в конкурса за професор**. Цитиранията на нейни научни публикации от чужди автори в международни научни списания с импакт фактор, показват доверие на научната общност към нейните изследвания.

1. Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация

Доц. д-р Любка Танчева е представила списък и отпечатьци на публикациите в научни списания, с които участва в конкурса за академичната длъжност “Професор”, от които 18 са публикувани в списания с IF.

Научните интереси и научната продукция на доц. Любка Танчева са насочени към проучвания в няколко основни направления, свързани с лекарствен дизайн за селектиране на биологично активни вещества; невробиологични и психофармакологични изследвания на новосинтезирани аналози върху експериментални модели на социално-значими заболявания и експериментални подходи за протектиране и терапия на невродегенеративни заболявания с новосинтезирани вещества и с вещества от природен произход; механизми на невродегенеративни процеси и социална изолация.

Основните научни приноси на доц. д-р Любка Танчева са свързани с:

- Проучване и установяване на: а) значими подобряващи ефекти на L-валинови пептидомиметици върху паметовите функции при гризачи и свързана с тях корелация в мозъка на невромедиаторите серотонин и ацетилхолин; б) значимо аналгетично действие и повлияване на паметта и обучението при гризачи от канаванинови и невротензинови аналози, както и нови фармакокинетични и фармакодинамични данни за невротензиновите аналози; в) токсичните и когнитивни ефекти на нови производни на галантамин и амантадин, с установяване на различните им ефекти по отношение на тяхната антиоксидантна и ацетилхолинестеразна инхибиторна активност *in vitro* и *in vivo* (статии №№ 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 25);

- Проучени са ефектите на нови валинови пептидомиметици (M-6 и P-6) върху модели на експериментална агресия и социална изолация при гризачи, както и ефектите на нов невротензинов аналог (HT4) върху генетичен модел на аутизъм (статии №№ 6, 7, 9, 14, 21);

- Установени са оригинални данни за невропротективен и невромодулаторен ефект на невротензинови аналози (HT2 и HT4), свързани с увеличаване съдържанието на допамин в мозъка на плъхове с експериментален модел на Паркинсонова болест; установен е невропротективен и терапевтичен ефект на нов амантадинов аналог (Амантир), с подобрени невробиологични и биохимични ефекти върху токсин-индуциран експериментален модел на Паркинсонова болест при плъхове (статии №№ 11, 14, 15, 18, 21);

- Проучени и установени са позитивни ефекти върху паметовите функции на гризачи, с модел на деменция от Алцхаймеров тип и подобряване нарушенията при експериментален модел на Паркинсонова болест у плъхове, с вещества от природен произход (*статии №№ 1, 4, 16, 17, 19, 20, 22, 23*);

- Проведени са задълбочени проучвания, с използването на съвременни методи за установяване на нови механизми, участващи в процеса на развитие на невродегенеративните процеси в мозъчни структури, както и за връзката между социалната изолация и развитието на агресивното поведение. За първи път е показано, че модулацията на паметовите функции при агресивни животни е зависима от пола и социалната изолация на животните, което демонстрира сложното взаимодействие между биологични, химични и социални фактори (*статии №№ 6, 7, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 23*).

2. Монографии

Доц. д-р Любка Танчева представя самостоятелна монография “Лекарствен метаболизъм и оксидативен стрес при грипна вирусна инфекция. Експериментални подходи за антиоксидантна защита”, ИК „Игъл”, ISBN 978-619-7424-22-5, 2019, 112 стр.

3. Учебници

Доц. д-р Любка Танчева има участие в учебник по Фармакология и токсикология за студенти по медицина, претърпял 3 издания:

- Фармакология и токсикология, под ред. на Н. Бояджиева и Кр. Якимова, Първо издание, Медицинско издателство „АРСО”, София, ISBN: 978-954-9301-946, 2014 (3 статии).

- Фармакология и токсикология, под ред. на Н. Бояджиева и Кр. Якимова, Второ преработено и допълнено издание, МИ „АРСО”, София, ISBN: 978-619-197-024-7, 2017 (3 статии);

- Фармакология и токсикология, под ред. на Н. Бояджиева, Кр. Якимова и Р. Николов, Трето издание, МИ „АРСО”, София, ISBN: 978-619-197-039-1, 2019 (3 статии).

4. Научна активност

▲ **Брой на участията в научни форуми (конгреси, конференции, симпозиуми) – с отпечатани резюмета**

Доц. д-р Любка Танчева е представила списък и доказателства за общо **81 бр.** участия с доклади и постери в **45** конгреси, симпозиуми и конференции у нас и в чужбина, за периода 2010-2019 г.

▲ Брой на участията или ръководство на научноизследователски договори и проекти у нас и в чужбина

Доц. д-р Любка Танчева е представила списък и доказателства за участие в **24 научни проекти** – участник в 19 национални и 2 международни научни проекти; Ръководител на 3 международни научни проекти.

Доц. Любка Танчева е Координатор на Работен Пакет 4 към Национална научна програма „Иновативни нискотоксични биологично активни средства за прецизна медицина /БиоАктивМед/“, Д 01-217/30.11.2018 (2018-2021), МОН.

Доц. Любка Танчева е Координатор на ИНБ-БАН на договор ДН 03/13/2016 с Национален фонд „Научни изследвания“ на тема: „Промени в състава и термодинамичните свойства на мозъчния протеом при невродегенеративни нарушения – връзка на екзотермните процеси в протеома с механизма на формиране на плаки“, по който са привлечени средства в ИНБ в размер 10 098 лв (Справка ИНБ Изх. № 307/29.03.2019 г.).

Доц. Любка Танчева е Координатор на ИНБ-БАН на договор ДН 03/08/2016 с Национален фонд „Научни изследвания“ на тема: „Галантаминови и 4-аминопиридинови производни съдържащи пептиден мотив с очакван ефект върху болестта на Алцхаймер и множествената склероза“, по който са привлечени средства в ИНБ в размер 18 000 лв (Справка ИНБ Изх. № 307/29.03.2019 г.).

▲ Работа с докторанти, дипломанти и кръжочници

Доц. д-р Любка Танчева има един успешно защитил докторант (2015 г.), с присъдена ОНС ”Доктор” по фармакология и е научен ръководител на четирима зачислени докторанти по научната специалност “Фармакология (вкл. фармакокинетика и химиотерапия)” в направление ”Поведенческа невробиология” към ИНБ – БАН.

Доц. Любка Танчева има трима дипломанти и е представила списък и доказателства за работа с петима студенти-кръжочници, с участие в научноизследователска дейност.

▲ Рационализации и изобретения

Доц. д-р Любка Танчева е представила копие от подадена заявка за патент за изобретение от 25.09.2018 г (Патентно ведомство на РБ) с наименование

”Амантадиново прозводно с противовирусна и антипаркинсонова активност”, в която участва като изобретател.

III. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Доц. д-р Любка Танчева е изграден преподавател по фармакология, като в продължение на повече от 10 години е преподавала фармакология и токсикология на студенти във Фармацевтичен факултет на МУ - София.

Като доцент в Института по невробиология на БАН, доц. д-р Любка Танчева обучава докторанти (5), дипломанти (3) и студенти-кръжочници (5). Обучава 3-ма студенти от МУ-София по Менторска програма 2016.

Доц. д-р Любка Танчева е гост-преподавател по дисциплината *Основи на фармакологията и токсикологията*, в магистърската програма ”Биологично-активни вещества и лекарствени средства” в ЮЗУ ”Неофит Рилски”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На базата на направената комплексна оценка на научноизследователската дейност и активност, както и на учебно-преподавателската работа на единствения кандидат в конкурса за академичната длъжност „ПРОФЕСОР“, мога да направя следното заключение:

Доцент Любка Павлова Танчева, д.ф., отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав (ППЗРАСРБ) за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института по невробиология при Българска академия на науките, вкл. Приложение №1 (Минимални изисквания на Института по невробиология - БАН, към научната и преподавателската дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академични длъжности), за заемане на академичната длъжност „професор” в област 7. Здравеопазване и спорт:

- Има присъдена образователна и научна степен „Доктор”;
- Заема академичната длъжност „Доцент” от 2011 г.-;
- Представила е достатъчно публикации в специализирани научни издания, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор” и за заемане на академичната длъжност „доцент”;

- има изискуемия в ЗРАСРБ стаж;
- отговаря и надвишава минималните изисквания на БАН, както и визирани в Правилника на ИНБ-БАН за академичната длъжност „професор“ в област 7. Здравеопазване и спорт, съобразно групите показатели (А, Б, В, Г, Д, Е);

- Наукометричните й показатели са в съответствие с критериите, заложи в Правилника на ИНБ-БАН за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“; има достатъчен брой публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация (след хабилитацията си за доцент), вкл. в научни списания с импакт фактор.

- Била е научен ръководител на един защитил докторант в ИНБ.

Въз основа на оценката за професионалното развитие, наукометричните показатели и учебната работа и съобразно изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Института по невробиология при БАН, предлагам на уважаемото научно жури да присъди на доцент Любка Павлова Танчева, д.ф., академичната длъжност „Професор“ по професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Фармакология“, за нуждите на направление „Поведенческа невробиология“ към Институт по невробиология при Българската академия на науките.

04. 06. 2019 г.

Рецензент:

Проф. д-р Красимира Симеонова Якимова, дм, дмн